

28.10.2018

Komunikacja werbalna lektora na lekcji języka polskiego jako obcego

Autor: Kamila Kubacka

Dziedzina: Językoznawstwo, Metodyka i dydaktyka nauczania literatury i języka, glottodydaktyka, kultura języka

Instytucja: Uniwersytet Łódzki

Promotorzy: Grażyna Zarzycka

Recenzenci: Beata Agata Grochala-Woźniak, Iwona Katarzyna Janowska

---

Rozprawa miała na celu przedstawienie (na podstawie badań własnych) rejestru różnego rodzaju działań komunikacyjnych, które podejmuje uczący, aby wpłynąć na zachowanie studentów.

Analiza zachowań werbalnych nauczycieli pozwoliła na odnalezienie powtarzających się w wypowiedziach lektorów schematów, będących stałymi elementami tworzącymi dyskurs edukacyjny. Z uwagi na podobne uwarunkowania pracy wszystkich nauczycieli poddanych badaniu możliwe było także przeprowadzenie analizy porównawczej ich wypowiedzi oraz zbadanie wpływu zachowań komunikacyjnych lektorów na zachowania komunikacyjne studentów. Przeprowadzone badania ukazały złożony i niejednorodny charakter procesów komunikacyjnych na zajęciach językowych. Analiza wypowiedzi lektorów wykazała, iż komunikacja na lekcji JPJO ma w znacznej mierze charakter spontaniczny, częściowo jest także wyreżyserowana i dostosowana do potrzeb grupy, danych zajęć oraz założeń programowych. Odnotowano zarówno wypowiedzi pozytywne, wspomagające proces dydaktyczny, jak i negatywne, prowadzące do osłabienia lub całkowitego zahamowania procesu komunikacyjnego. Badania potwierdziły także tezę o dominującej roli nauczyciela w dyskursie lekcyjnym. Wnioski te silnie przemawiają za tym, aby uznać proces porozumiewania się na lekcji JPJO za jedynie zbliżony do komunikacji naturalnej z uwagi na konieczność podporządkowania jej określonym intencjom nauczyciela oraz celom pragmatycznym zajęć.

Data otwarcia przewodu: 10.06.2013

Termin zakończenia pracy: 15.10.2018

Słowa kluczowe: komunikacja edukacyjna, dyskurs edukacyjny, lektor, nauczyciel języka polskiego jako obcego, komunikacja dydaktyczna